

5.10.5 KORUPCE

5.10.5.1 Charakteristika a hlavní východiska Korupce ve výuce:

Ačkoliv by se mohlo zdát, že je téma korupce ve výuce na základní škole vzhledem k věku a dosud nízkým životním zkušenostem žáků poněkud abstraktní a teoretickou součástí výuky, není tomu tak. Současná společnost poskytuje žákům do budoucna nejen široké možnosti a příležitosti k jejich úspěšnému životu, uplatnění a realizaci plánů, cílů a představ, z opačného pohledu je však nutno připravit žáky i na odvrácené stránky soudobého světa. Právě korupce představuje jeden z významných problémů moderní společnosti.

Hlavní roli v pravidelné a cílené protikorupční prevenci sehrává na 2. stupni především Občanská výchova. Ve výuce poskytujeme žákům vhled do oblasti práva, politiky, práce, morálky, etiky – tedy do okruhů, které se tématu korupce z různých úhlů pohledu dotýkají. Uvědomujeme si možný přesah problematiky korupce i do dalších předmětů, okruhů a činností na 1. i 2. stupni – téma lze vztáhnout k matematice a finanční gramotnosti, výchově ke zdraví a prakticky ke všem předmětům a aktivitám, kde se setkáváme s otázkami morálky a dilemat v rozhodování. Způsob, jakým žákům daná témata přibližujeme, se vždy odvíjí od jejich věku a rozumové vyspělosti, dle možností využíváme konkrétní názorné příklady a modelové situace. Domníváme se, že pro prevenci korupce mnoho uděláme i vlastním příkladem, proto se u žáků snaží všichni zaměstnanci školy přispívat svým chováním, jednáním a vystupováním k formování správného morálního vědomí.

5.10.5.2 Očekávané výstupy Korupce:

VZDĚLÁVACÍ OBLAST V RVP	CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ VO VZHLEDEM K POJETÍ PROBLEMATIKY KORUPCE DLE RVP (k čemu žáka vede)	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP (žák)	UČIVO V RVP
Člověk a společnost	<ul style="list-style-type: none"> • Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky • Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost • Motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání • Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování • Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady • Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	<ul style="list-style-type: none"> • Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví
Člověk a jeho svět		<ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	<ul style="list-style-type: none"> • Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot

5.10.5.3 Vzdělávací obsah Korupce

Předmět	Ročník	Konkretizované výstupy	Konkretizované učivo	Další nabídky a návrhy
Občanská výchova	7.	<ul style="list-style-type: none"> • Získává základní vědomosti o tom, co je morálka a etika • Rozlišuje, co mravné a co nemravné v naší společnosti • Pracuje s pojmem „svědomí“ • Vysvětlí, v čem spočívá: zlaté pravidlo morálky, složitost mravního rozhodování, rozdíl mezi morálkou a právem • Rozpoznává protiprávní jednání • Rozlišuje přestupek a trestný čin, uvádí jejich příklady (včetně pochopení rozsahu rizik spojených se svým případným protiprávním jednáním)	Člověk a morálka <ul style="list-style-type: none"> • hledání mravnosti, • vyjadřování mravních hodnot • svědomí, zlaté pravidlo morálky • složitost mravního rozhodování • morální chování ve škole a rodině • život v obci a státě, svoboda, odpovědnost, morálka a právo Svoboda, právo, spravedlnost <ul style="list-style-type: none"> • rovnost mezi lidmi • universální lidská práva, specifická lidská práva • právo a spravedlnost • demokracie a svoboda	Možné zařazení dramatizace, referátů a audiovizuálních ukázek Diskuse
	8.	<ul style="list-style-type: none"> • Uvede, jaké má občan základní povinnosti, a na příkladech vysvětlí, jakým sankcím podléhá v případě jejich nedodržování nebo porušování • Uvede, ve kterých dokumentech může občan vyhledat důležité informace o občanskoprávních vztazích	Člověk a občanský život <ul style="list-style-type: none"> • občan obce a státu	

Předmět	Ročník	Konkretizované výstupy	Konkretizované učivo	Další nabídky a návrhy
	9.	<ul style="list-style-type: none"> Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přešupek a trestný čin, uvede jejich příklady	Člověk a právo <ul style="list-style-type: none"> právní normy, právní vztahy v běžném životě	Možné zařazení dramatizace, referátů a audiovizuálních ukázek, diskuse Dle možnosti exkurze – Okresní soud Nymburk
Vla	4.	<ul style="list-style-type: none"> Dokáže poukázat na protiprávní jednání	ČR – demokratický stát	